

Wystawa „Wspólnota”

W wystawie biorą udział uznani polscy artyści. Pokazujemy obrazy malarskie Pawła Susida i Andrzeja Zwierzchowskiego, Instalację artystyczną Ryszarda Ługowskiego, obiekty artystyczne Pawła Nowaka, Jarosława Perszko i Jacka Jagielskiego oraz film animowany Jarosława Kozakiewicza.

W latach 90. na warszawskiej Akademii Sztuk Pięknych zawiązało się Koło Naukowe Młodszych Pracowników Dydaktycznych, którego aktywnymi uczestnikami byli Paweł Nowak i Ryszard Ługowski. W galerii Aspekt na strychu budynku rektoratu przy Krakowskim Przedmieściu odbywało się wiele wydarzeń, wystaw i prelekcji.

Z inicjatywy Pawła Nowaka stworzono galerię Salon Akademii, która stała się istotnym miejscem nie tylko dla warszawskiej Akademii Sztuk Pięknych, ale wypracowała sobie mocną pozycję i stała się ważnym punktem na artystycznej mapie Polski i która właśnie obchodzi jubileusz dziesięciolecia.

Koło Naukowe Artystów jest kolejną inicjatywą Pawła Nowaka. Zaprosił on sześciu artystów wizualnych i mnie jako historyczkę i krytyczkę sztuki, kuratorkę. Nie jest to grupa artystyczna, a raczej luźna struktura. Współpracujemy, przyjaźnimy się i dzielimy podobne wartości.

Wielu naukowców, przede wszystkim socjologów wskazuje, że współczesność to czas anonimowości, czas samotnego indywidualizmu. Powiązania między jednostkami opartymi na zaufaniu czy wzajemności stają się coraz rzadsze. „Źródło takiego stanu rzeczy upatruje się w ponowoczesnych zmianach trybu życia związanych z presją czasu, presją mobilności, wpływem techniki czy mass mediów”.¹ W takim nieprzyjnym świecie poszukujemy i tęsknimy za utraconą wspólnotą. Miejsce urodzenia, ten sam język, kultura i przestrzeń zamieszkania były tymi tradycyjnymi wyznacznikami wspólnotowości, danymi niejako naturalnie.

Co to właściwie jest wspólnota? Niesie ona w sobie znaczenie bycia razem, robienia czegoś w zespole. „Wspólnota – według Joanny Hańderek - oznacza, że ludzie razem (dosłownie wspólnie) coś przeżywają, są razem, w jedności, kooperacji coś razem robiąc, działając na swoją rzecz, wspierając się lub czując wobec siebie odpowiedzialność, czy instytucjonalny obowiązek.

Obecna wystawa jest inauguracją nowej wspólnoty. Nie każdy może do niej wstąpić, ale każdy może ją porzucić. Udział jest dobrowolny i wymaga zaangażowania oraz odpowiedzialności. Dojmujący brak kobiet w grupie jest potwierdzeniem rzeczywistości pokolenia urodzonego w latach 50. i 60. Choć jest wiele wybitnych artystek z tego czasu, to rzadko można je spotkać na polskich uczelniach. Mam nadzieję, że wkrótce pojawią się w niej artystki z młodszych generacji.

Początek nowej wspólnoty jest faktem historycznym. Chcąc go podkreślić, ale też rozpocząć dyskusję nad zjawiskiem łączenia się bądź dołączania do jakiejś grupy, zadałam jej uczestnikom dwa pytania:

- Jak rozumieją wspólnotę i dlaczego dołączyli do Koła Naukowego Artystów?

- Poprosiłam też o wypowiedź dotyczącą rozumienia wspólnoty i wspólnotowości na uczelni. Czy ona dziś istnieje? Czy istnieje autonomia uczelni? Czy powstające tam wspólnoty skierowane są przeciwko czemuś czy raczej tworzą pozytywny program, który ma konstytuować ich działanie? Jakiego absolwenta chcemy "wychować"?

Fakt nowej zawiązanej wspólnoty – tak ważny dla polskich uczelni artystycznych – zostanie udokumentowany publikacją, która posłuży nie tylko jako prezentacja grupy, ale też będzie promocją

¹ Dagmara Staniszewska, Wspólnota a kategoria miejsca. Przykład „Osady Twórców”, w: W stronę wspólnotowości”, Wydawnictwo Naukowe Katedra 2018, s. 238

potencjału sztuki i jej twórców pracujących na warszawskiej Akademii Sztuk Pięknych, Uniwersytecie Artystycznym w Poznaniu i Politechnice Białostockiej.

Uczestnicy: Jacek Jagielski (UAP), Jarosław Kozakiewicz, Ryszard Ługowski, Paweł Nowak, Jarosław Perszko (Politechnika Białostocka, Instytut Sztuki), Paweł Susid, Andrzej Zwierzchowski.

Kuratorka: Eulalia Domanowska

Salon Akademii w Koneserze

20 marca – koniec kwietnia 2021